

Molnár Ferenc Nagy szerelem ^{Lei 79}

Móricz Zsigmond: Komorló 53
 Szép Ernő: Adámcsutka, kötve 66
 Hunyadi Sándor: Az ötpergős leány 53
 Adams: Amerika éposza, 400 l. vászonk. 158
 Waugh: Egy marék por, vk. 66
 Schrenzel: Abesszinia, számos képpel, térképpel, vk. 158
 Rogger: 3 csepp vér (detektív) 33
 Footner: Frissen hantolt sir (detektív) 33
 Ady összes versei (Könyvnap) díszkötés 165

Lepage-nál ^{Postán} Cluj utánvéttel

Kérjen teljes könyvjelzős jegyzéket Lepage-tól.

Laval pályája a képviselőházban is gyorsiramu. 1917-ben a Tigris már neki ajánlja föl a miniszterelnöki államtitkárságot, amely Franciaországban a legnagyobb hatalmi pozíciók egyike, de a szocialista Laval nem fogadja el Clémenceau ajánlatát, bár a pártvezér Renaudelnek nincs kifogása a személyi jellegű tárcaváltás ellen. Lassan mégis jobbfelé sodródik. Mint a hadbizottság tagja, a mérgezők gyorsított előállítására ügyel. 1917-ben még mint szocialista jelenik meg Stockholmban és a francia vezérkar titkos jegyzékén a megbízhatatlanok között szerepel, mert a kiegyenlítő béke híve; az 1919-i kamarai választások szocialista listája még utolsó helyen hozza, Longuet, Marx unokája mögött. (Laval a legtöbb szavazatot kapja.) De már 1920-ban az időközben kommunistává lett Aubervilliers viszhadítására indul — nem nagy szóval, dobveréssel, hanem a közvetlen segítő munka erejével. Pompás, a Bois de Boulogne egy negyedében fekvő irodájának hivatalos órái után a párizsi külváros kispolgár és szegény munkás ügyeinek védője és tanácsadója lesz. Két év múlva az egykor ultravörös Aubervilliers polgármesterévé választja.

Milyen programmal? A kiegyenlítés, az egyéni ítélőerő, a pillanatnyi helyzetet átlátó zsenialitás — az aktív munka programjával. Mert ez Laval, nem több és nem kevesebb.

A többi már csak életrajzi adat; 1924-ben Painlevé kormányának közmunkaügyi minisztere, Briand nyolcadik kabinetjében miniszterelnöki államtitkár, a kilencedikben igazságügyminiszter, a tizedikben a miniszterelnök állandó helyettese. Tardieu kormányában megcsinálja a szociális biztosítást és 1931 januárjában megalapítja első kormányát, amely az utóbbi évtizedek leghosszabb életű francia kabinetje volt: 13 hónapig élt.

Ezt is csak a közvetítés, a kiegyenlítés mestere érte el. Mert Laval nem a nagy tervek, a messzépítantások embere, tehát nem igazán nagy államférfi. Különben nem gáncsolta volna el a német-osztrák vámuniót — a demokratikus „Anschlus” első stációját; másképp használta volna fel azt a példátlan hatalmat, amit a Banque de France aranyhegyei 1931 közepén jelentettek és más eredményt hozott volna a világ megbékítésére Washingtonból, ahová az Egyesült Államok elnöke, mint Európa politikájának reprezentatív man-jét hívta meg.

Valahogy Laval e nagy posztokon is, ahol az új világ építésének nagy kötelessége volt rábízva, az aubervilliersi polgármester maradt: becsületes, segítségre kész, az élet számtalan kis bajának ügyvédje, de nem a nagy zseni, az alkotó és újat varázsló.

Más-e ma is?...

Tér és forma

Építőművészeti havi lap. Remek ház-lakás-tervek képek, eszmék, modern kivitelek szakcikkek, stb. Évi előfizetés Lei 122.— Lepage azonnal küldi az idej számokat, utánveszi az összeget. Egyes szám Lei 132.— Korábbi mutatószámot 80 lej bélyegköltséggel ellenében küld, de csak ha a hirdetésre hivatkozik.

Lepage Cluj ^{Jegyzék ingyen}

Gottlieb Duttweiler gazdasági forradalma olcsóbbá tette Svájcban az életet

Mit jelentenek a „Migrosz” kocsik és a „Hoppla” szállodák. Miért volt sikere a független gazdasági pártnak a svájci választásokon

Zürich, november 5. A most lezajlott svájci képviselőválasztásoknak nagy szenzációja egy név, amelyet meg kell jegyeznünk magunknak, mert ezennel gyakrabban fogunk találkozni vele. Ez a név: Gottlieb Duttweiler. A választásokon Gottlieb Duttweiler anélkül, hogy előzőleg anak rendje és módja szerint pártot alakított volna, saját listával vett részt és egy csapásra hét mandátumot szerzett, mégpedig Zürichben ötöt, egyet St. Gallenben és egyet Bernben. Ilyen választási eredmény szinte példanélküli a svájci parlamentáris mus történetében, mert rendszerint csak jelentéktelen eltolódások szoktak történni a régi pártok között. Egyik párt nyer vagy veszít egy-két, legfeljebb három-négy mandátumot, de hogy egy teljesen új párt hirtelen ily sikert érjen el az emberemlékezet óta nem történt meg Svájcban. Természetesen ez az eredmény a 180 főnyi svájci parlamentben egyelőre semmi változást nem fog előidézni. A svájci „függetlenségi párt” győzelme azonban sokkal nagyobb jelentőségű, semmint a külföld azt azonnal felismerhetné.

A nép új boldogítója

A „diktatura” szó nem népszerű Svájcban és talán ez az oka annak, hogy a frontisták, akik a német és olasz példát követik, nem tudnak zűldágra vergődni. A politikában a régi tradíciót őrzi a svájciak, félnek a változásoktól, a ki nem próbált, új módszerektől, ellenben gazdasági és pénzügyi terén változásokat követelnek és okvetlen szakítani akarnak a régi kaptalista rendszerrel és a liberálistussal. Ezt az új rendszert jelenti Duttweiler, akinek a nemzetgyűlésbe való bevonulása valóságos hadüzenet az eddigi gazdasági rendszer ellen.

De nézzük csak: ki is az a Gottlieb Duttweiler?

Gottlieb Duttweiler ma 48 esztendő. Régi svájci család ivadéka. Parasztsaládból származó, de atyja már konzervatív, ren működik és egy hatalmas, az egész Svájcra kiterjedő élelmiszer-szövetkezetnek a vezetője. Gottlieb Duttweiler szintén a „Lebensmittelveirein”-ban helyezkedik el s atyja mellett működik, azonban új eszmékkel tör elő s azért csakhamar kiteszik a szűrét a Lebensmittelveireiből. Saját üzletet alapít, amely csakhamar csodót mond. Duttweiler Amerikába vándorol ki, farmot vásárol magának és gazdálkodni kezd. Néhány esztendő alatt némi vagyont szerez, visszatér hazájába és csodálkozva látja, hogy az egész világon s főleg Európában, a nagy pénzügyi és gazdasági válság következtében, a napi szükségleti cikkek, főleg az élelmiszerek zuhannak, svájci hazájában azonban a kereskedelmi világ nem akar erről tudomást szerezni. A kereskedők szinte uszornákokat szednek azokért az élelmiszerekért, amelyeket az európai gazdák ingyen kénytelenek eladni.

Gazdasági forradalom

Duttweiler felismeri a kitűnő alkalmat és gazdasági forradalmat készít elő. A svájci törvények szigorúak és ósdiak. Duttweilernek süks keretek között kell mozognia, de nem riad vissza a gondolatától, hogy alulról kezdje munkáját. Élelmiszerüzemet nyit. Üzemmek ugyan nem lehet ezt még nevezni, mert mindössze négy autóbuzsforma kocsiból áll, ami üzletnek van berendezve. Ezekkel a kocsikkal végigházza az egész várost és a környéket. Az élelmiszer- és háztartási üzletek csakhamar érezni kezdik a hatalmas konkurenciáját. Duttweiler az Amerikából hozott kis tőkéjével készpénzben vásárol a svájci termelőktől és közvetlenül importál külföldről is. Az árut azonban nem a Svájcban érvényben levő magas árakon adja el, hanem hihetetlen kis nyereséggel megelégedve, olyan olcsón, hogy a közönség ostrom alá veszi kocsijait. Egy félesztendő sem telik el és a négy kocsiból negyven lesz. Az üzletvilág tiltakozni kezd, panasziatokkal fordul a kormányhoz, segítségért könyörög a veszedelmes ellenféllel szemben.

Valóságos forradalom tör ki az élelmiszerpiacon. Duttweiler nem riad vissza. Ellenkezőleg, új vállalatot alapít, amelynek neve: „Migros”. Ez a szó annyit jelent, hogy az árut nagyban áron árusítja. Zürichben, St. Gallenben, Bernben és néhány más városban üzleteket nyit és fiókokat alapít. A Migros most már részvénytársaság, amely hatalmas tőkével rendelkezik. Míg a kereskedők többnyire hitelbe vásárolnak, addig a Migros mindig készpénzzel fizet és a termelőktől is olcsóbban szerzi be az élelmiszereket, tojást, vaját, sajtot, gyümölcsöt stb. A „Migros” üzletei nem elegánsk, inkább raktárszerű jellegük van, nem a külsőre helyeznek súlyt, hanem arra, hogy a kiadások minél kisebbek

legyenek és ezáltal az árut is olcsóbban lehessen adni.

Bojkottálják a Migrosz

A Migros-üzletek kora reggeltől késő estig tömve vannak. Minden háziasszony ott vásárol, mert az árkülönbség minden egyes cikknél szinte hihetetlenül nagy. Ha egy tojás az üzletben 15 fillérbe kerül, akkor a Migrosnál 8 fillérért kapható. Cukor 20—30 százalékkal olcsóbb, mint másutt. És így végigmelve az egész élelmiszerlistán, minden cikknél tíz, husz, harminc centimest takarít meg a vásárló.

Nem tart azonban sokáig és az érdekszövetkezetek és a kereskedők felhőrdülnek. Ostromolják a kormányt, amely nem segíthet, megostromolják tehát a kartekeket, trösztöket, nagyvállalatokat, gyárakat, amelyek az árukat a termelőktől veszik, vagy importálják. Ha Duttweilernek eladnak, akkor ők beszüntetik a vásárlást, — mondják. Ez a fenyegetés használ. Egyes élelmiszerágak bojkottálják a Migrosz. A csokoládégyárak nem tűrik, hogy a Migros kisebb haszonnal olcsóbban adja el gyártmányait, mint a többi üzlet és beszüntetik a szállítást a Migros-nak. Alig telik el két hét és megindul a Migros saját csokoládégyára. Minőségben teljesen egyenértékű, sőt jobb csokoládét gyárt és árusít, mégpedig poton áron és arra kényszeríti a svájci csokoládégyárakat, hogy az ő áraihoz alkalmazkodjanak. Ezzel hatalmas csapást mér a gyárakra. Néhány beszünteti üzemet, mások redukálják a munkások számát. Hasonlóan járnak el más háztartáscikkgyárak. A bojkottra Duttweiler új üzemek alapításával válaszol és allig egy esztendő múlva majdnem valamennyi háztartási cikk a Migros saját gyárában készül. Konkurenciája ellenállhatatlan. Üzembeszünetések, üzletbukások következnek, Duttweiler győz az egész vonalon. A svájci polgárság mérsekel, eddig nem ismert olcsó árakon jut ki való minőségű élelmiszerekhez. Duttweiler állandóan kénytelen harcolni egy százfejjű hidra ellen. Lépten-nyomon nehézségeket okoznak neki, népszavazást próbálnak rendezni ellene, de hiába. A háziasszonyok hűen kitartanak mellette.

Megalakul a „Hoppla”

A Migros hatalmat jelent tehát. De van

Duttweilernek egy új alapítása is, amely teljesen más iparágat hozott forrongásba ezen a nyáron. Ez a szállodaipar. Svájc idegenforgalma katasztrófálisan csökkent az utóbbi években. A szállodaipar a tönk szélére jutott és a svájci szövetségi vasutak az idegenforgalom hanyatlása következtében állandó hatalmas deficitet dolgoznak. A nyár közepén Duttweiler hirtelen új mentőtervet lépett elő. Épp úgy, mint az élelmiszerpiacon, a szállodaiparban is olcsó, népies árakkal akart segíteni. Megalapította a „Hotelplant”, röviden „Hoppla”-t, amelynek lényege az, hogy az eddig megfizethetetlen árak helyett a szállodák féláron fogadják vendégeiket.

A szállodatulajdonosok persze visszautasították Duttweiler „merényletét”. Duttweiler most sem riadt vissza. Agitált, tárgyalni nyilatkozott. Egyik anktó a másikat követve tiltakoztak a szállodások, tiltakozott a vasút. Néhány tucat kisebb és néhány elsőrendű szálloda, amelynek nem volt más fociállománya, mert a bukás szélén állt, elfogadta Duttweiler ajánlatát. Messélen olcsó pauszálárakat szabtak és Duttweiler megnyitotta a „Hoppla”-vonatát. Az eredmény hallatán nagy lett. Tömeges jelentkezések, a szállodák, amelyek éveken át allig 10—20 százalék elfoglalást mutattak fel, megteltek. Teljesen elárult idegenforgalmi helyek hirtelen teltek, élénkült és teljesen új vendégáramlás kezdett. Kispolgárok, hivatalnokok, munkások akik soha nem álmódhattak arról, hogy egy hétet pihenjenek világhíri nyaralóhelyre, új ismeretlen világot ismertek meg. Megnyitak előtük a mesésálló luxushelyek. Lugano, Lugano, Lausanne, Montreux, a Bern Oberland stb. ezer szépségükkel és őtömekekkel olyan bámulatos olcsó áron, amelyek olcsóbban otthon sem élhettek. Potom frankért nyolc napot töltöttek például Lucernóban, beleértve a vasutat, belépőtjegyet a szállalónba, mulatóhelyekre, hegyivisítást, ingyen utazással a tavahajókra stb.

A tett embere

A Migros és a Hoppla amerikai stílusú kere mutatja, hogy Duttweiler a tett embere, nemcsak tervezni tud, hanem ereje akarata van terelvek keresztülvitelére is. Duttweiler új irányt akar szabni a svájci gazdasági életnek és kíméletlen harcot küzd a kartekek, trösztök, a nép kizsákmányai ellen. Nem egzaltált ideákkal fogja megvárni harcot, hanem azokkal az eszközökkel, amelyek fegyverekkel, amelyeket a napi élet szilít neki. Nem egy párta támaszkodik, hanem csupán csakugyan a nép széles rétegei és végső győzelme ma, politikai pályájának kezdetén, sem lehet már kétséges, mert már rajta kívül még egy politikus, aki ilyen közvetlen kapcsolatban lenne a néppel. Svájc mellett nemcsak az egész világ meg fogja tanulni Gottlieb Duttweiler nevet.

Jön! **Maurice Chevalier** **Jön!**
 káprázatosan szép és elegáns filmje:
Csalj meg drágám
 Női főszerepekben:
Merle Oberon és Ann Sothorn
 Bemutatja **csüförföki kezdettel a SELECT MOZGÓ**

Zátonyra futott Constanta mellett egy nagy szovjethajó

A Fekete tengeren dúló vihar ismét több hajót süllyesztett el és elpusztított Trebizonda kikötőjét

Bucaresti, november 5. A constantai Gatorno hajózási ügynökség rádió-távíratban értesült arról, hogy a Csicserin nevű orosz teherhajó, amely Isztambulból Constanta felé tartott, a vihar sodrába került. A távirat szerint a hajót az a veszedelem fenyegeti, hogy tüzelőanyag nélkül marad és ezért a kapitány kérte, hogy készítsenek elő számára száz tonna szenet. A

Csicserin egész nap várták Constanta mellett nem érkezett meg. Ejjel egy órakor kikötőben lévő hajók SOS jeleket vetettek fel a Csicserinről, amely Constanta felől kilométerre zátonyra futott. A kikötőben azonnal hajó indult a Csicserin segítségére, ennek kapitánya azonban visszautasította a román hajó segítségét, mondván, hogy Odesszából már elindult egy segélyhajó és a Csicserin egyóként sincs veszélyben. A Csicserin igen nagy tonna utas- és teherszállító hajó.

Uj kereskedelmi tanfolyam a „Berlitz-School”-ban
 gyorsírás és kereskedelmi levelezés minden nyelven, gépirás, (tíj-uj-módszer) egyes és kettős könyvitel, irodai munkák. Teljes kereskedelmi kiképzés. A tanfolyam befejezése után diplomákat adnak. — Beiratkozás naponta 9—21 óráig az irodában. Timisoara, I. Bulevard Regele Ferdinand 3. II. emelet.

Isztambul, november 5. (Rador.) A fekete tengeren dúló vihar ismét száz áldozata van. Csankinban több hajó elpusztult. Trebizonda kikötőjét a vihar elpusztította. Egy elsüllyedt hajó megmentésére kapitánya drámai részletekben ecsegett, hogy revolverrel kellett kényszeríteni a gényességét az utasok megmentésére.

— Ujra szociáldemokrata kormány alakult Dániában. Kopenhágából jelentik: A dáni kormány utáni kormányalakítás befejeződött. Miniszterelnök maradt a szociáldemokrata Stauning s kormányának vezetője.

E SZERDA
 Stefan szenzá
 Az Cluj
 A Cluj e su beszé Stefan rektora, tem tört esztendő nemcsak nemzeti dekes sz lyal mut hogy „a gései eb egyetem rendjét.
 — Az tor — a tendje lyen fia mi egye gének k it. A di magasab érdekeit kednek godt rit zással, kvalitás pen felk társadal mes fejl a hadse ge van. pedig es mes szá fakad é telkü pe
 — Az az előad lány. Az kal keve szetes m kultás g az utols tibe hel diákok jogi kar 2184, or zesen ő leány ő 244 diál
 A jog szaporo Ez a sz nak az olvadás Nemz lása a
 — Az diákok román lékát k diákság száma míg a csökker
 — A

Elenyészően csekély számu diák iratkozott be a cluji egyetem első évére

Stefanescu Goanga professzor, a cluji egyetem rektorának szenzációs nyilatkozata a diákzavargásokról és a kisebbségi diákokról

Az elmúlt tanévben 9.2 százalék volt a cluji egyetemen a zsidó diákok arányszáma

Cluj, november 5. (Az Uj Kelet tud.) A cluji egyetem ezidei tanévét nagyszabású beszéd keretében nyitotta meg Florian Stefanescu-Goanga professzor, az egyetem rektora. Visszapillantást vetett az egyetem történetére, majd beszámolt az elmúlt esztendő munkásságáról és ezalkalommal nemcsak a cluji egyetem hallgatóságának nemzetiségi statisztikájáról közölt igen érdekes számadatokat, de különös hangsúlyt mutatott rá annak szükségességére, hogy „a fiatalos temperamentum” kilengései ebben az évben se zavarják meg az egyetemen a nyugodt munka és a tanulás rendjét.

A zavargás nem munka

— Az elmúlt tanév — mondotta a rektor — a nyugodt és termékeny munka esztendeje volt. *Semmilyen agitáció, semmilyen fiatalos kitérés nem zavarta meg a mi egyetemünk imponáns munkaközösségének kitartó és harmónikus erőfeszítését. A diákok megértették, hogy az ország magasabbrendű érdekeit és a saját maguk érdekeit is jobban szolgálják, ha beilleszkednek az akadémikus tevékenység nyugodt ritmusába azzal a szilárral elhatározással, hogy tanulnak és művelik egyéni kvalitásaikat és képességeiket. Csak eképpen felkészülve válhatnak a diákokból az a társadalmi elit, a kiegyensúlyozott, értelmes fejű és szilárd jellemű embereknek az a hadserege, melyre az országnak szüksége van. Az agitáció nem munka, a munka pedig csak akkor teremti és jótévő, ha nemes szándékokból, magasabb érzelmekből fakad és világos eszmék, széles és nemeslelkű perspektívák jegyében folyik.*

— Az elmúlt évben 4272 diák látogatta az előadásokat: 3421 hallgató, és 851 diáklány. Az előző évhez viszonyítva 173 diákkal kevesebb iratkozott be, aminek természetes magyarázata az, hogy az orvosi fakultás gyógyszerészeti szekcióját, amelyen az utolsó évben 396 diák tanult, Bucuresztibe helyezték át. A fakultások szerint a diákok a következőképpen oszlottak meg: jogi kar 2040 fű, és 134 leány, összesen 2184, orvosi kar: 892 fű, 175 leány, összesen 977; filozófiai szak: 325 fű, 283 leány összesen 608; a tudományos kar: 244 diák és 159 diáklány, összesen 403.

A nemzetiségi statisztika

A jogi kar hallgatóinak száma 405-tel szaporodott az előző esztendővel szemben. Ez a szaporulat az oradeai jogi akadémiának az egyetemünk jogi karába való beolvadása következtében állott elő.

Nemzetiségek szerint a diákok megoszlása a következő volt:

román	2735
magyar	941
zsidó	395
német	174
más nemzetiségű	25

— Az előző évhez viszonyítva a román diákok arányszáma lényegesen megnőtt. A román diákok az összdíákság 64.06 százalékát képezték, a magyar diákok az összdíákság 22.02 százalékát, míg a zsidók a diákság 9.20 százalékát. *A román diákok száma az előző évvel szemben 219-el nőtt, míg a kisebbségi diákság száma 392-vel csökkent.*

— Az elmúlt év során az egyetem 300

doktori címet és 226 „licentia“-t adott diákjainak. Az egyes fakultások szerint ezek a következőképpen oszlottak meg: doktori címet nyert el a jogi fakultáson 197 diák. Ezek közül százan jogi doktorátust, 97-en államtudományi doktorátust kaptak. Az orvosi fakultáson 98, a filozófiai szakon 91, míg a tudományos szakon 4 doktort avattunk. A jogi fakultáson 28, a filozófiai karon 102, míg a tudományos karon 96 diák kapott licentiát. Összesen 526 diák doktorált, vagy nyert el diplomát, akik nemzetiségek szerint a következőképpen oszlottak meg: román 329, magyar 94, zsidó 65, német 34, másnemzetiségű 4. A végzett román diákok 62.55 százalékot alkotnak, míg a zsidó diákok arányszáma 12 százalék volt.

Felépült az „Egyetem háza“

— Az egyetem tanári karát 152 professzor alkotta, akik a következőképpen oszlanak meg: 2 tiszteletbeli, 85 nyilvános rendes egyetemi tanár, 15 rendkívüli, 13 helyettes, 16 magántanár, 3 helyettes magántanár és 18 tanársegéd.

— Az egyetem diákokthonaiban 331 diák s 150 diáklány tanult. 91 szegény diák kapott ösztöndíjat. Az elmúlt év folyamán befejeződött a bonatikus kert kiépítése. Renoválták a bakteriológiai intézetet, az egyetemi könyvtár felé új emeletet húztak és felépítették a régi színház helyén az „Egyetem házat“.

Stefanescu Goanga rektor megnyitó beszéde után Sofronie jogikari professzor tartott előadást a következő címmel: „A háboru jelensége a nemzetközi kötelezettségek tükrében“.

A megnyitó ünnepség után Stefanescu Goanga professzor fogadta az újságírókat és nyilatkozott előttük az új egyetemi év perspektíváiról. Az újságírók mindenek előtt is kérdést intéztek arra vonatkozólag, hogy milyen képet nyújtanak az új tanévre való beiratkozások a kormány által a nyáron foganatosított megszorító intézkedések tükrében. Goanga professzor a következőket válaszolta:

Stagnál a beiratkozások

— Mint ismeretes, a kormány limitálta az egyes fakultások első évfolyamára vehető hallgatók számát. *A beiratkozott diákok száma azonban meg sem közelíti a megállapított maximumot.* Ez egyébként előrelátható volt, miután ebben az évben ismét visszaállították a nyolcadik osztályt és így a középiskolákat elvégző diákok száma lényegesen csökkent. Egy ideiglenes statisztika a következő képet mutatja: a jogi karon 400-ra van limitálva a felvehető hallgatók száma, de eddig mindössze 212-en iratkoztak be. Az orvosi karon 180 diák vehető fel, de csak 117-en jelentkeztek, a bölcsészeti karon 180 a felvehető maximum, de mindössze 41 beiratkozás történt. Annyi mindenesetre megállapítható, hogy a faluról származó diákok száma évről-évre csökken és ezzel párhuzamosan emelkedik a kisebbségi hallgatók arányszáma. *Megakadályozhatjuk a kisebbségi ifjuságnak az egyetemre való bejutását? Nem. Vagy megoldható ez a kérdés uccai rendbontások útján? Nem.* Az egyetlen megoldás az: adjuk meg a román elemeknek a lehetőséget arra, hogy tulnyomó számban látogassa az erdélyi egyetemet.

ODOL

F O G P É P

Ha dohányosok, nők és férfiak, meg akarják akadályozni a fogak szinesedését, ezt csakis az ODOL-FOGPÉP naponkénti rendszeres használatával érhetik el. Az ODOL-FOGPÉP megakadályozza a lerakódást a fogakon, a fogak szinesedését és a száj rossz szagát.

a fogakat tisztítja és épségben tartja

„A görög népszavazás csak külső formáság volt“

Közzétették a népszavazás végleges eredményét

Athén, november 5. Közzétették a népszavazás végleges eredményét. Eszerint résztvevő a szavazásban 1 millió 525 ezer 714 személy. Közülük 1 millió 491 ezer 992 foglalt állást a királyság visszaállítására, 32 ezer 454 ellene. A többi szavazatokat érvényteleníteni kellett. A görög kormány tagjai tegnap megjelentek Kondylisz régens előtt s felesküdték a királyságra. A régens beszédet intézett a kormány tagjaihoz, amelyben közölte velük, hogy a király feladata lesz, hogy döntsön a sürgős problémák felett.

A görög népszavazással kapcsolatban a párizsi lapok azt hangoztatják, hogy a görögországi népszavazás csak külső formáság volt, mert Kondylisz parancsuraimának rendelkezései által teremtett helyzetben a népszavazás kimenetele nem is lehetett vitás. A királyság visszaállítása mellett is fenn fognak maradni a belső ellentétek. A Temps szerint a király szándékától és magatartásától függ a királyság jövője.

London, november 5. György görög király az üdvözlő táviratok ezreit kapja. A király várja a görögországi delegációt a kíséretükben fog visszatérni Görögországra. A király meghívására kiküldött hivatalos görög bizottság már utban is van London felé.

Verekednek egymással a két erdélyi Führer hívei

Fabritius és Gust elvitatják egymástól az elsőséget. Kormányparti lap követeli a hatóságoktól, hogy vessenek véget a botránynak

Bucuresti, november 5. A „Naționalul Nou“ című kormánybarát lap szerint az erdélyi hitlerista szászok súlyos válságot értek meg. A berlini Führer hívei két táborra oszolva, csúnyábban egymásnak mentek, mint a sátoros cigányok. Vezetőik: Fabritius és Gust, elvitatják egymástól az elsőséget s mindketten arra hivatkoznak, hogy ideológia-differenciák választják el őket. Gust azt állítja, hogy a hitlerizmus erdélyi monopóliuma őt illeti meg, míg Fabritius szerint Gust egyzaltalt ember, minden politikai érzék nélkül való és emellett feletlenül is.

„Míndez nem érdekelné bennünket — írja a bucuresti lap — ha a veszekedés családi körben folyrna le. Az történik azonban, hogy a szembenálló hitleristák a nagy nyilvánosság előtt szoktak egymással leszámolni. Így

az elmúlt héten Sibuban a fajvédő csapatok a város főterén egymásnak estek és szabályszerű verekedést rögtönöztek, amelyből egyesek botört fejfel kerültek ki, másoknak viszont ellopták a pénztárcájukat. Elérkezett már az ideje annak, hogy közéleti vezetőink alaposabban foglalkozzanak ezekkel a megnyilatkozásokkal. Nem engedhető meg, hogy a közrendet megzavarja két egyén indokolatlan ambíciója, akik mindegyike első akar lenni a pénzek felvételénél, amelyek bőségesen ömlenek el az ország fölött, hogy a széthuzást és egyenelekedést terjesszék. Gust és Fabritius értsék meg végül, hogy az ő hitlerizmusuk a szász lakosság számára egyenesen katasztrófális.

Letartóztatták az egyik legismertebb chisinăui ügyvédet

Cahulból jelentik, hogy Caliga Vasile chisinăui és Grin Arcisi ügyvédek letartóztatták, mert egy Cristian nevű arcisi háztulajdonos és a chisinăui pénzügyigazgatóság több tisztviselőjének segítségével másfélmillió összeggel károsították meg a kincstárt kisajátítási járadékpapírok maní pulálásával. A hir nagy feltűnést keltett Chisinăuban, ahol Caliga egyike a legismertebb ügyvédeknek.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Bányási levél —

Timisoara, november 5. (Az Uj Kelet tud.) Előző leveleinkben — a helyzet adottságainál fogva — nem igen halmoztuk el dicséret szavakkal az őszi szezon közismert, legerősebb havát — az októbert. Ezuttal azonban az igazságnak tesszünk eleget, ha utólagosan rektifikáljuk az elmúlt hónapra vonatkozó gazdasági mérleg-írtikánkat annyiban, amennyiben ugyancsak a helyzet adottságainál fogva megállapítjuk, hogy október utolsó néhány napja — tehát az elmúlt hétről van szó — várakozáson felül zárult. Jó, valóban nagyon jó volt az elmúlt hét s a gazdasági élet erre a néhány napra fellélekezett.

Ha a miniszter nyilatkozik és az eső esik

Hogy az elmúlt hónap utóműrá feljavult, ebben kétségtelenül elismert érdeme van Sassu földművelésügyi miniszternek és természetesen annak a természeti ténynek is, hogy végre megeredtek az ég csatornái és esett az eső. Tudjuk: heteken, szinte hónapokon keresztül ugynevezett őszi szárazság pusztított az országban és ez a körülmény valóságos kétségbejuttató a közel 13—14 millió lelket számláló földműves társadalmat.

Nem szántottak, nem vetettek és ez az agrárjellegű Romániában azt jelentette, hogy az ország nagy többség a bevásárlásoktól is tartózkodik.

A miniszter aztán erre a sajtó útján nyilatkozta szerű szóval fordult az ország mezőgazda társadalmához. Ebben a nyilatkozatában Sassu rámutatott arra, hogy helytelenül osekleszenek azok a gazdák, akik a szárazság ellenére nem látnak hozzá az őszi mezei munkálatokhoz, mert végeredményben „mégis” esik majd az eső. És valóban: három nappal a miniszter nyilatkozata után — megeredt az eső és a mezőgazdák vigán láttak hozzá a szántás-vetéshez. Ami pedig a legfontosabb: a megindult mezei munka az utolsó pillanatban feljavította az októberi mérleget: az elmúlt héten a mezőgazdák valóságos elérték a városokat és végül ezáltal eszközölték a szokásos őszi bevásárlásokat.

Gabonapiaci árak — üzleti elgondolások

Bányási szakkörökbe komolyan számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a kormány rövidesen beszúnteti a külföldre szállított buza után eddig fizetett prémiumot.

Ezt a körülményt különben maga Sassu miniszter utóbbi és fentebb is említett nyilatkozata is aláírásolja, amelyben többek között arra mutat rá, hogy Romániának ezidén hozzávetőlegesen 30 ezer vagon fölösleg buzája volt. Már pedig ezt a kvantumot — a miniszter szerint — ez év végéig teljesen likvidálják és akkor fölöslegessé válik — a prémiumrendszer!

Mindezek után bányási és arad megyei szakkörökben is számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a buza ára továbbra is szűkdarabú fog. Sőt: egyes terménykereskedelmi körök az utóbbi napokban igen tekintélyes buzakvantumokat kötöttek le, mert incs kizárva, hogy decemberben már a 400 lejes árnyót is elérni a buza.

Malmoskörökben, magától értetődik, súlyos elégedetlenséget váltott ki a kormánynak legújabb intézkedése, mely szerint mentesítette a pékeket az eddigi illeékek fizetése alól és 22 banis lisztárakkal a malmokat terhelte meg. A malmok emiatt néhány napon belül küldöttséget menesztettek a fővárosba, mely az illetékes miniszternek előt: tiltakozását fogja bejelenteni a legújabb taxának kivételére ellen.

A gabonárák egyébként a következők: Bányási buza 385, illetőleg torontáli 390, újengeri 210, zab 300, takarmányárpa 280, tavaszi árpa 300, tőkny 660, napraforgó 330, cirokmag 260, valamint lóheremag 3000 és lucernamag 2600 lej.

A következő lisztárakat jegyezhetjük még fel: 30/70-es kismalmi liszt 680, illetőleg nagymalmi 700, valamint korpá 240 lej zsákkal együtt.

Banküzlet és valuta

A Bányágban, de itt is főleg a kisebb városokban: Caransebesen, Orsovan, Oravián és

még Lugojon is az utóbbi néhány héten élénk hitelügyletek bonyolódtak le. Az itt felsorolt városokban működő bankok ugyanis újból kezdenek kiszolgáltatni mérsékelt hitelet. Természetesen ezuttal szó sincs betáblázásról, tehát jelzálogos hitelügyletekről. A földre és ingatlanra a bank nem ad és a földműves sem kér kölcsönt. Ebben a kérdésben a felek halgaólagosan megegyeztek. Ellenben kézzálogra, de főleg

aranyra és ezüstre a parasztagazdák vigán vesznek igénybe és kapnak is méltányos kamatu kölcsönt — rövid lejáratra.

Az egyik ilyen említett vidéki bank közel 6 millió kölcsönt folyósított alig négy hét leforgása alatt a fent vázolt feltételek mellett. A fontos természetesen az, hogy némi üzlet van már a vidéki bankéletben.

Beszélgöttünk az egyik bányási bank vezetőjével és érdeklődtünk azért hogy a most november 15-vel esedékessé váló konverziós terminus — törlesztési terminus — milyen kihasználással lesz a gazdasági életre? Meg kell állapítanunk: nem kaptunk határozott és kielégítő választ. A bankvezér szerint a konverziós befizetési tétel a bank szempontjából nem igen jönnek számúba és ezért egy-egy ilyen esedékesség korántsem jelenti azt, hogy a bank pénztrezorjai felduzzadnak. Ellenben megemlítette a bankvezér, hogy az utóbbi időben igen sok konverziós adós magánegyezséget kötött a bankkal és míngyárt utána, az egyezség után, már betétesként jelentkezett a bankban. Informátorunk szerint ez igen öröndetes jelenség és

Rövid hírek Aradról és a Bánátról

Másfél milliárdos rendelést kapott a Resița. A Bányágban már befejezett tényként könyvelik el azt a korábbi hírt, hogy a hadifelszerelési minisztérium másfél milliárdos nuncius rendeléssel bízta meg a Resița-nyelveket. Ennek a hírek érdekes kiegészítése: keppon most beavatott helyről arról értesülünk, hogy a Resița fővárosi igazgatósága a fenti nagyszabású rendelésre való tekintettel, elhatározta, hogy még november folyamán többszáz új munkást alkalmaz.

Az aradi bőriparosok szövetkezete az elmúlt héten tartott ülésén Adoc Axente felszólalása után behatóan foglalkozott a bőrbeszerzéssel kapcsolatban felmerült nehézségekkel. Több felszólalás elhangzása eredményeképpen a gyűlés kimondta, hogy a bevásárlások nehézségeinek eliminálására memorandummal járulnak a miniszterelnök, valamint a kereskedelmi miniszter elé.

Az arad megyei baromfiexportörök akciója. Az arad megyei baromfiexportörök az ország többi exportörökének bevonásával akciót indítottak abban az irányban, hogy az ország baromfi fölöslegét a jövőben speciális egyezmény alapján fokozottabb mértékben lehessen Angliában elhelyezni. A baromfiexportörök szerint a Romániában befagyott angol fontokat ilyen tranzakcióval véglegesen likvidálni lehetne.

Kiknek van cégjegyzői jogosultságuk a Resițănál? Előző levelünkben helyszülke miatt kimaradt, tehát most pótlólag közöljük, hogy a Resița most jelentette be a timisoarai Kereskedelmi és Iparkamaránál a cégjegyzésre jogosultak névsorát. Eszerint Baliff tábornok, valamint Max Auschnitt -s ing. Nicolae Malaxa elnök, illetőleg adminisztrátor déleguek. A központi igazgatóság cégjegyzői: Grigore Carp, ing. Radu Irimescu, Carl Fleischhocker, Dan Prieziianu, dr Révay Károly, ing. Oliviu Slăvescu, D. Gall alezredes, Vasile Dumitru, Gh. Niculescu, Cornelli Busila, Nic. Constantinescu, V. Gilde, Radu Radoveanu. A resitiái telepizgatóság cégjegyzői: Alex. Popp, Joan Göbel, Ing. Gh. Crenianu, Ing. A. T. Ghenea, Josif Onciu. A bányaművek cégjegyzői: Ing. Vasile Pohoran és dr Gh. Vuc. A fakitermelés cégjegyzői: Vasile Gh. Mihalescu, Carol Renert, és Gh. Breazu. A timisoarai kirendeltség cégjegyzői: Dr J. Baltescu svéd konzul, Carol Renert és Ludmann Stefan.

Holtpontra jutott a hajószállítás a Bégán. Arra való tekintettel, hogy az Orsovánál levő Vaskapuban a Dunán nem lehet százszázalékosan megrakott szeptek vonatni, tehát a szepteket a legjobb esetben csak félig lehet megrakni, a dunai hajóforgalom lebonyolítására éppen kétszeres mennyiségű hajóegységre van szükség. Az N. F. R., valamint S. R. D. ennek megfelelően, hogy a Duna hajó

rövidesen komolyabb eredményeket is elkönyvelhet e téren az ország gazdasági életére.

Csak egy baj van! Igen, ez a baj állandósult és a gyakorlati életben az „ország gazdasági rendszere” néven szokott közlebbi vonatkozásba jutni az ártatlan delikvenssel: a polgárral. Mert már újból készült az új külkereskedelmi rezsim. Az alkotók, a rezsim alkotói már ki is mondták a szentenciát: eltörlük az eddigi rendszert — a jövőben nem lesz egységes a kivélti prémium és a kiszállított áru után a Banca Nationalának befizetendő valutaszázalék. A jövőben ugyanis országok szerint fogják külön-külön megállapítani a prémiumokat és a kulcsszámot, melynek alapján majd a Nemzeti Banknak be kell majd szolgáltatni a valutaszázalékot.

A bányási gabona- és állatexportörök szerint ezzel a rendszerrel végleg befellegzik majd az 50 ezer vagon tengeri fölösleg kiszállításának és az amugyis nehézségekkel küzdő állatexportnak.

Bányási állatkitivelt

Olaszország felé végleg szünetel az állatexport a Bányágban. Az utolsó két héten semmilyen szállítás sem történt Olaszország felé és ez főleg az ottani piac bizonytalanságával indokolható meg. A Bányág tehát Itáliára kikapcsolásával Ausztria, Németország, Csehszlovákia és Palesztina felé irányítja állatföldeségét. Az elmúlt hónapban egyébként Németországba 24, Ausztriába 4, Csehszlovákiába cca 8 és Palesztinába 6 vagon élőállatot exportáltak a Bányágban. Különböző iteni szakkörökbe arról tudnak, hogy novemberben egy nagyobb palesztinai pénzkonzorcium megbízottjai látogatnak el a Bányágba.

s ennek során véglegesen szabályozzák a bányási állatoknak Palesztinába való rendszeres szállítását.

A bányási állatkitivelti szindikátus delegációja a napokban Bucurestiben járt s ennek során sikerült az illetékes minisztériumtól engedélyt kapniok, hogy november és december hónapokban 74—74 vagon élőállatot szállíthassanak Németországba a bányási exportörök.

forgalmát zavartalanul lebonyolítsa, az összes szepteket a Bega-csatornáról a Dunán összpontosította. Ez az intézkedés teljesen megbénította a Bega hajóforgalmát és óriási kárt okozott a bányási gazdasági életnek.

Munkás, illetőleg tanoncprobléma Aradon. Az Astra gyárüzemének Aradról Brasovba való közele áthelyezése súlyos munkás-problémákat vetett fel, amennyiben sokszáz munkás veszteli el kenyereit. Ezért a munkakamara vezetősége azzal a gondolatokkal foglalkozott, hogy hivatalos úton kellene megakadályozni a fiatallagnak a munkás, illetőleg az iparos pályára való terelődését. A kérdés tárgyalására a napokban bizottság ült össze, melyen a munkáügyi minisztériumot Popescu Petre vezérfelügyelő, az ipar és kereskedelmi kamarát dr Pacurariu Brutus főtitkár és Reinhardt Gyula, illetőleg a munkáskamarát Strengar Demian Sava alelnök és Vastinar George képviselte. A munkakamara képviselői rámutattak arra a szomorú helyzetre, melyet az Astra elköltözködése teremtett és ezért kérték a munkás és iparos pályának Aradon való korlátozását. A kereskedelmi kamara képviselői ezt a javaslatot ellenezték. Az ügy a munkáügyi minisztérium elé kerül. — Kommentár, bővebb kommentár fölösleges...

Timisoarai gazdasági hét rendezésének tervét vetették fel illetékes körök. Arról volna szó, hogy a karácsony előtti hetet a timisoarai kereskedelem és ipar hetének nyilvánítanak. Remélik, hogy megfelelő propagandával emelni lehetne a vásárlási kedvet.

Kik építenek Timisoaran? A mérnöki hivatal előterjesztésére a város vezetősége a következőknek adott engedélyt új házak építésére: Theodorescu M. Vasile, Dorci Árpád, Veveria Maletax és Tiberiu, Butea Gh., Herbel Jon, Clobucariel Mihai, Bonerh István, Stancovici Luca, Stancovici Margareta, Herskovits Elemérné, Engelmann Miklós, Huhn János, Müller Krisztina, dr Jäger Ferdinand, Jonescu Radu, Stemper András, Cojocariu Elefterie, Németh Imre, Lenhardt Ferdinand, Albrecht János, Csöky Nándor, Tunner Artur, Sárga Gyula, Klein Dávid, Csala Szidonia, Timis kémiai gyár, valamint „Herkules-farm”.

—

Meghalt Friedmann Hermann vezérigazgató. Erdély gazdasági életének egyik kiválósa ga hunyt el Friedmann Hermannnak, az aradai Dreher-Haggenmacher sörgyár vezérigazgatójának személyében. Nemcsak sajtó váltalata élén tett tanubizonyosságot kiváló szervezőképességeiről, becsléletes, konzervatív üzleti meleg érdeklődéséről. Támogató jóindulatát mindenütt érezte, ahol a közért tenni és áldozni kellett. Az elhunytban az Ugir oradeai körzete elnökét, a cluj kerületi igazgatóság pedig társelnökét gyászolja.

SPORT

A kiméletlen játékmódorról beszél az orrcsonttörést szenvedett Phönix-kapus

Miért nincs Clujon a mérkőzések alkalmával mentőszolgálat?

Cluj, november 5. (Az Uj Kelet tud.) A vasárnapi Romania-Phönix barátságos mérkőzésnek, mint azt már tegnapi számunkban megtört, egy igen súlyos sebesültje van. A Romania harmadik góljánál Nistor olyan szerencsétlenül ütközött össze a Phönix kapusával, hogy a kapuvédő ájultan maradt a földön, miközben a gázdátlan labdát Nistor a hálóba juttatta. A súlyosan sérült játékos csak percek múlva a nézők közül előkerült orvosok vették pártfogásba és gyógyszer, valamint kötszer hijján, zsebkendővel takarták le vérző sebeit, majd magánautón egyik szanatóriumba szállították, ahol megállapítást nyert, hogy az orrcsontja tört el, de a bal szemén is súlyos sérülést szenvedett.

Kedden délelőtt felkerestük a Clujrói elszármazott Ferenc Bélát a szanatóriumban. Arcát hatalmas kötés borítja, balszeme bár szabadon van, azonban látszanak a súlyos sérülés nyomai. Arra a kérdésre, hogyan történt a sérülése elmondja, hogy a Pop Béla által kapura lött labdát csak kiütni tudta, majd nyomban rá vetette magát, közben azonban a nagy rüssel érkező Nistorral ütközött össze, akitől a bal arcán súlyos ütést kapott. Egyébre nem emlékszik. Nem tettezi fel a szándékoságot, de megjegyzi, hogy az A) ligában kiméletlen játékok folyik. Ferenczet különböző operálták. Nyolc napig kell az ágyat őriznie, majd hazamehet Baia Marera.

A pályán történt sebesüléssel kapcsolatban felmerült a kérdés: miért nincs a cluj pályán a mérkőzések alkalmával inspekciós orvos és miért nem áll megfelelően felszerelt mentőáda rendelkezésre? Minden városban a mérkőzések alkalmával működik mentőszolgálat. Csak éppen Clujon nem lenne erre szükség??

Milyen mérkőzések vannak még hátra a Nemzeti Bajnokságban

Cluj, november 5. (Az Uj Kelet tud.) A befejezéshez közeledő Nemzeti Bajnokság küzdelmében vasárnap ismét teljes fordulót játszanak. A küzdelemnek ezuttal már igen komoly jelentőséget ad, hogy alig egy-két mérkőzés van még hátra, tehát teljes gőzzel hozzá kell látni a pontszerzéshez. A Nemzeti Bajnokság hátra levő mérkőzései a következők:

Gloria Ripensia-va' Aradon, Romania-va' Ripensia Gloriával Aradon, Romania-va' és Juventus-va' Timisoaran.

Venus Romania-va' Clujon, AMTE-vel Aradon és Crisana-va' Bucurestiben.

NAC Unirea Tricolorral Bucurestiben Kinizsivel és CFR-rel Oradean.

AMTE Romania-va' Clujon, Crisana-va' Oradean, Venus-szal és Universitate-va' Aradon.

Crisana AMTE-vel Oradean, Universitate-va' Clujon és Venus-szal Bucurestiben.

Juventus Unirea Tricolorral Bucurestiben és Ripensia-va' Timisoaran.

Kinizsi CFR-rel Bucurestiben és NAC-cal Oradean.

Universitatea Crisana-va' Clujon, AMTE-vel Aradon.

Unirea Tricolor Juventus, NAC és CFR-rel Bucurestiben.

CFR Kinizsivel és Unirea Tricolorral Bucurestiben, NAC-cal Oradean.

Romania AMTE-vel, Venus-szal Clujon, Ripensia-va' Timisoaran.

—

Ma indul keleti turájára a TAC. Timisoarai tudósítónk jelenti: A TAC szokásos évi keleti turájára szerdán indul. A timisoarai futballcsapat szombaton és vasárnap Istambulban a Galata Serai-ál mérkőzik, majd 14-én Beiruthba érkezik, ahol négy mérkőzést fog játszani. Innen a TAC Palesztinába utazik és Tel-Avivban a Makabi rendezésében fog mérkőzéseket játszani. A TAC december 10-én érkezik vissza Timisoara. A turacsapatot dr. Stelgübel és Latter Sándor kísérik.

A Hatiegan-párt marad egyelőre a Rapid szindikátus élén

Vidican dr-t hatósági személy megsértéséért feljelentette egy közrendőr

Cluj, november 5. (Az Uj Kelet tud.) Hirt adtunk arról, hogy néhány napja nyílt összecsapások követték egymást a Rapid szindikátus két pártra szakadt vezetőségében. A város közlekedését lebonyolító vállalat kebelében hónapok, sőt évek óta dülnek az ellentétek, amelyet immár a közönség kezdett bőrén érezni, mert a torzalkodások miatt nem maradt ideje a Rapid vezetőségének tulajdonképpeni feladatára: az autobuszok rendbentartására és a pontos közlekedés lebonyolítására.

Egy hét leforgása alatt háromszor ismétlődött meg az összecsapás a Precup professzor és Hatiegan Simon vezetése alatt álló két párt között. Mindkét fél magának akarta biztosítani a vezetést, ami végülis odáig fajult, hogy a rendőrségnek kellett kényszer közbelépnie.

Az ügyvel kapcsolatosan kérdéssel fordultunk a két viszálykodó párt vezetőjéhez: Precup professzorhoz és Hatiegan Simonhoz.

— A szindikátus körül akkor keletkeztek a bajok, amikor két évvel ezelőtt az akkor elnöklő Hatiegan Jenő meg akarták fosztani tisztségétől, mert nem volt a szindikátus tagja — kezdte nyilatkozatát Precup professzor. — Augusztus 26-án én ösz

szehtam egy gyűlést, amelynek jegyzőkönyvét beadtuk a törvényszékhez. Ebben kértük új igazgatóság megválasztását. A törvényszék megsemmisítette ezt a beadványt és elrendelte, hogy Chirila dr. munkaügyi inspektor és az én vezetésem alatt álljon a Rapid egy új gyűlésig, amelyen más elnököt válasszunk. Hatieganék azonban nem adták át a vezetést azzal az indoklással, hogy megfellebbezték a törvényszék határozatát.

Hatiegan Simon kérdésünkre elmondta, hogy a Szindikátus vezetését nem hajlandók átadni a Precupék által ismertett indokok miatt. Egyébként — folytatta Hatieganu — mi megfellebbeztük a törvényszék döntését és így a jogerős határozat fogja eldönteni, hogy kit illet a vezetőségben való részvétel. Nem igaz az, hogy a rendőr bántalmazta Vidican dr-t, sőt a rendőr a hadbírósg előtt feljelentést tett Vidican ellen hatósági személy megsértése címén.

A kissé zavaros ügyben annyi bizonyos tehát, hogy egyelőre is a Hatiegan párt marad a Rapid élén.

Megkezdődtek a perbeszédék a Vasilescu-féle monstrepanama perében

Az utolsó tanu, akit 1 millió 600.000 lejjel csapott be Vasilescu

Bucuresti, november 5. A Vasilescu-Nacht elé 25 millió devizapanama pere, amelynek tárgyalása hetek óta folyik lankadatlan érdeklődés mellett a bucaresti törvényszéken, befejezéshez közeledik. A tegnapi tárgyaláson az utolsó tanu kihallgatására került sor, ez is azonnal átváltozott magánvádlová, miután kijelentette, hogy Vasilescu őt is megkárosította több, mint másfél millióval.

Alfred Krauss, a tegnapi tárgyalás egyetlen tanuja elmondja, hogy Plesoianu mérnök mutatta be Călătorescu ezredesnek, aki ezután összehozta Vasilescuval. A román-svájci fizetési egyezmény keretén belül a Banca Națională aprobálta két átutalási kérvényét. Miután azonban ez a kiíring-szolgáltat igen lassan mozog, szűksége volt, velakire, aki kúrgesse az ügy elintézését. Plesoianu mérnök közölte, hogy az ügy elintézhető, de 480.000 lej jutalékot kérnek. Letébe helyezte a pénzt, amelyről Călătorescu, Vasilescu és Plesoianu mérnök aláírásával ellátott váltókat kapott. Megígérték, hogy a pénz legkésőbb két-három héten belül átutalják Svájcba.

Vasilescu „elintézte“

Vasilescu akciójába lépett és „elintézte“ a Banca Națională, hogy a svájci Nemzeti Bankkal közölték, hogy a svájci hitelező követelesei leiben letébe van helyezve, a román-svájci kiíring számlán. Krauss felelősségre vonta Vasilescut, aki huzta-halasztotta a dolgot, hol arra hivatkozva, hogy a kormánytól külföldön van, hol pedig arra, hogy a kormány vásárral küzd. A tanu a svájci megbízással együtt egy lengyelországi átutalás ügyét is rábízta Vasilescura. Ezért 1 millió 450.000 lej helyezett nála közvetlenül letébe jutalék címén. Vasilescu itt sem tett egyebet, mint hogy letébe helyezette a lengyel hitelező követelését, belföldi leiben, „transzferre való tekintettel“, bár ennek a formulának semmilyen gyakorlati jelentősége nem volt. Ezzel azonban addig hangoztatta Krauss előtt, hogy az ügyek el vannak intézve, amíg az beugrott és visszaszolgáltatta a szélhámosnak úgy a 480.000 lejes, mint az 1 millió 450.000 lejes váltókat.

A miniszterelnök unokaöccse

Előlk: Mit mondott Vasilescu, milyen összeköttetések vannak a Banca Națională? Tanu: Arra hivatkozott, hogy Toni Iliescu szenátusi alelnök mindent ki tud járni neki. Előlk: Miért nem fordult a svájci ügyben egyenesen Călătorescuhoz? Tanu: Mert ez állandóan Vasilescuhoz utaltott, mondván, hogy ő foglalkozik transzfer ügyek tényleges elintézésével. Plesoianu mérnökhöz egy Stolz nevű barátom vezetett

be. Azt mondotta, hogy vakon bízhatom benne, mert a mérnök Tatarescu miniszterelnök unokaöccse.

Előlk: Plesoianu mérnököt nem hallgatták ki tanuként?

Ugyész: Nem, mert a hollétét nem sikerült kinyomozni, bár többszörösen is meg volt idézve. Krauss tanuhoz is csak kétszeri idézés után jutottunk el, miután munkatársunk, Vasilescu, szíves volt megadni a címet... (Derültség.)

Védelem: Nem javasolta önnek Vasilescu, hogy fizessen nagyobb jutalékot és osztozzanak meg rajta?

Tanu: De igen. Tett egy ilyen ajánlatot nekem, amelyre nem reflektáltam. Ugy tettem, mintha nem hallottam volna.

A magánvád szava

Ugyész: Ténylegesen keresett valamit az üzleten?

Tanu: Ellenkezőleg, 1 millió 600 ezer lejt fizettem rá, mert ezzel az összeggel nyitva maradtam a megbízó cégekkel szemben.

A tanu kihallgatása után Stan Ionescu ügyvéd, a belgák magánjogi képviselője kezdte el vádbeszédét, a magánvád nevében. Ismertette a panama előzményeit, majd rámutatott arra, hogy a Belgiumba való transzfer keresztívihetetlen volt, Vasilescu tudta ezt, tehát csak csalárd szándékkal vehette fel Nachttal együtt a belgák megbízottaitól a milliókat.

— Január 11-én lesz a Zsidókérdés-bál. A cluj Zsidókérdés vezetőségének vigalmi bizottsága tegnap este ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az idei szezon Zsidókérdés bálját január 11-én rendezik meg.

— Beköszöntött a tél. Bucurestiből jelentik: Az időjárás Oradea vidékének kivételével mindenütt hidegre fordult. Chisinauban és Cernautiban havazott, bár a hó seholsem maradt meg. Bucovina északi részében —9 fok volt a hideg. A meteorológiai állomás jelentése szerint remélhető, hogy a kedvező időjárás visszatér.

Abesszinia térképe 48x52 cm. 6 színben

40 lej Lepagenál, Cluj. — Kérjen teljes, ingyen térképjegyzéket.

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK

játékosai és a nagyközönség számára a legteljesebb garanciát jelenti.

TELJES BIZALOMMAL LEHET IRÁNTA!

A Sorsjáték állami intézmény. Játékterve nyilvános, bárki elkérheti és megvizsgálhatja. Ebben matematikai pontossággal áll: a játékosok között kioszt négy hónap alatt 72.319 nyerményt 284.634.560 lei értékben. E nyermények 4. osztályra vannak felosztva és ki-

fog. Természetesen nem nyerhet minden játékos egyszerre, de a szerencse Ont is eléri, valamelyik reggel, mert minden hó 15-én bizonyosan és késedelem nélkül jön. A huzásokat egy bizottság vezeti, amely a legfelsőbb számvevőszék egyik elnökéből, az ilfovi törvényszék egy

NOVEMBER
15.-én
van az első osztály
HUZÁSA.

Vásároljon idejében sorsjegyet. A téli sorsjáték, a február 15-iki nagy húzással, az egész országban a milliomosok nagy számát, a nyerők tízezreit fogja megteremteni!

ügyészből, a közegészségügyi minisztérium egy delegátusából és a Sorsjáték egy igazgatójából áll. A közönség is jelen van a sorsolásnál.

Ime még egy biztosságot, hogy teljes bizalommal lehet a SORSJÁTÉKHOZ!

Titulescut megbizta a kormány, hogy próbáljon békét teremteni a belpolitikában

(Első oldali cikkünk folytatása.)

részben pedig a kormány és a nemzeti párt közötti elmérgesedett viszony folytán állott elő. Az Adeverul kifejti, hogy nem lehet szigorú elválasztó vonalat vonni a kül- és belpolitika között. És miután a most lappangó feszültség az ország alkotmányos és politikai rendszerének alapvető kérdését is érinti, nem valószínű, hogy Titulescu érdektelenül fog elmenni az ország belső helyzete mellett. Eppen ezért politikai körökben általános a vélemény, hogy

Titulescu hazajövetele egyike a nap legfontosabb eseményeinek.

Tatarescu a királyi vadászatokon

Az uralkodó, valamint a Hohenzollern hercegi pár 3 napig Erzsébet királyné vendégei voltak a bánloci kastélyban. Ezalatt a király, a herceg és Iliesvici marsall vadászatot rendeztek a parkban, míg tegnap a király Suțu, Poklevski-Koziel és Manu tábornok kíséretében a pistina királyi dominiomokban vadászott. Ma a Zöld Háznál folytatták a vadászatot. A király erre meghívta Dinu Bratianut és Tatarescut, akik tegnap este Timisoarara utaztak.

A miniszterelnök szerdán érkezik vissza a fővárosba és szombaton elnököl a minisztertanácsban, amely megállapítja majd a kormány törvényhozási programját. Meg fogják állapítani, mely törvények kerülnek az ülésnapon a parlament elé és egyuttal megállapítják a trónbeszéd szövegét is. A Dimineața szerint a miniszterelnök a vadászat alkalmával kihallgatáson fog megjelenni a király előtt és ismertetni fogja a benyújtás alá kerülő törvényjavaslatokat, hogy az uralkodó azokat már előzetesen áttanulmányozhassa.

Hétfőn, november 11-én a királyi palotában lesz minisztertanács, amelyen az összes miniszterek tájékoztatni fogják a királyt munkaprogramjukról. Ez alkalommal járják a trónbeszédén az utolsó simításokat is elvégezni.

Bucuresti, november 5. Titulescu külügy miniszter kedden este a fővárosba érkezett. A pályaudvaron a kisantant és a Balkán-szövetség bucaresti követei, Ostrovszki szovjetkövet, a külügyminisztérium főbb tisztviselői, valamint az újságírók várták Titulescut, aki megérkezése után lakására tért.

Inculetz belügyminiszter tudvalevőleg Brasovig elébe utazott Titulescunak, akivel együtt tért vissza a fővárosba. A Gazeta értesülése szerint a belügyminiszter tájékoztatta Titulescut a belpolitikai helyzet újabb fejleményeiről. A lap tudni véli, hogy a külügyminisztert nagyon meglepték a belpolitikai harcok és azoknak legújabb komplikációi. Lehetséges, hogy a kormány Titulescut arra fogja kérni, segítsen egy politikai fegyverszünetet létrehozni néhány hónapra, ha már a politikai béke nem volna megvalósítható. Ha Titulescu ezt vállalja, úgy érintkezésbe fog lépni a pártok vezérével, akiket egyébként is tájékoztatni kíván bizonyos külpolitikai kérdésekről. A törvényhozó testületek összeülése után Titulescu a kamara és szenátus külügyi bizottsága előtt fog részletes külpolitikai expozét tartani.

Nincs Palesztinában komoly munkanélküliség

Krisis, vagy idegesség? A palesztinai gazdaság barométeréről

Tel-Aviv, október végén. Az országban még mindig az a nagy kérdés foglalkoztatja az embereket: megnyugszik-e a gazdasági helyzet, vagy pedig a háborus pánik riasztó lövése, amely az utóbbi hetekben oly komoly károkat okozott, komoly bajná növi ki magát, mely maradandó nyomokat fog hátrahagyni? A helyzet eddig még nem látható tisztán. Az első nagy izgalom után, amely az élelmiszerek felhalmozásához és a bankbetétek kivonásához vezetett, a gazdasági helyzet barométere állandó ingadozásokat mutat fel. A vezető gazdasági tényezők nyilatkozatai és a palesztinai főkörmányzó londoni távirata után a hullámok bizonyos mértékig kisimultak. Ezután ismét a gazdasági szankcióktól való félelem nyugtalanította a kedélyeket. A palesztinai behozatal szabadságának kérdése éppúgy vita tárgyát képezte, mint az olasz hajók által lebonyolított bevándorlás ügye. A spekulánsok az izgalomnak ezt az újabb hullámát az élelmiszer-árak további felfelé fordulására használták fel, bár senki bizonyítani nem tudta volna, hogy a palesztinai behozatal a jövőben a legcsekélyebb mértékben is akadályozva lesz. A bankok az ijedelmek ezen újabb napjait már nem érezték meg. Itt a helyzet relative nyugodt maradt. Szerint az egyik különösen veszélyeztetett bankot szanálni és ezáltal elkerülni a bukást, ami igen sok baj kuforrásává válhatott volna.

A nagybankok felosztották maguk között a szerepeket és további kísérleteket tettek arra, hogy könnyítsenek a gazdasági helyzeten. Ezek a fáradozások már részben eredményel is jártak. Nem érdekelt, hogy a „Miszrad Kablani“, a munkások nagy építőszövetkezte, Tel-Aviv egyik legnagyobb építészeti vállalkozása, amely egy hónapon keresztül ugyszólván alig kapott új megbízást, október közepé óta ismét erősen foglalkoztatva van, mert új építési terveket kapott feldolgozásra. Bizonyítottékppen arra, hogy minden pánik ellenére is vannak körök, amelyek visszanyerték hidegvérüket és nem engedik magukat zavartatni terveikben.

Helyzetkép a munkanélküliségről

Nem könnyű feladat a mostani helyzetről olyan analízist készíteni, amely alapot nyújtana a jövőbeni kalkulációkra, mert nem áll rendelkezésre megfelelő statisztikai anyag és javarészt becslésekkel kell beérni. Mindenekelőtt is választ várnak a kérdés: hány munkást tett eddig munkanélkülivé a pánik. Hivatalos statisztika nem ad erre választ, miután a munkapiac nincs kellően megszervezve, bár a munkások nagyrésze a munkahelyek útján jut elfoglaltsághoz. Optimisták és pesszimisták felfogásuknak megfelelően nagyobb, vagy kisebb számokkal operálnak. Mindenesetre tekintetbe kell venni, hogy nemcsak olyan munkásokról van szó, akiket a pánikhullám fosztott meg a munkától. Ide kell számítani a kolóniák azon munkásait is, akik a mostani holt szezon folytán elfoglaltság nélkül állnak és akik azonnal el fogják helyezkedni, mielőtt a narancsszűret megkezdődik. A holt szezonban más években is heteken keresztül voltak munkanélküliek a kolóniákon. A munkanélküliek száma magában foglalja az embereket azt a csoportját is, akik a prosperitási idején sem találnak munkát, mert itt-ott dolgoztak, ha akadt valami munka, de nagyobb erőfeszítésekre nem voltak hajlandók. Végül figyelembe kell venni azoknak elég tekintélyes számát is, akik csak röviddel ezelőtt vándoroltak be és akik még nem „illeszkedtek be“ az ország rendjébe.

Mindezekből következik, hogy a pánik folytán munkanélküli maradtak száma az országban dolgozók számához viszonyítva egyelőre még igen csekély. A hitelek megvonása elsősorban az építészeti tevékenységet sújtotta. Folyamatban lévő építéseket leállították, új tervek megkezdését elhalasztották és ezáltal embereket megfosztottak munkalehetőségtől. Szakmunkások ennek ellenére is találtak újabb elfoglaltságokat, de a félig képzett munkaerők és a napszámosok helyzete már nehezebbé vált. Az építkezés stagnálása a gazdaságnak két területén hatott vissza. Bizonyos iparágakban és műhelyekben mindenekelőtt is, amelyek az építkezéssel szoros összefüggésben állnak. Másrésztől a kereseti lehetőségek csökkenéséből való félelem visszhatott a vásárlási kedvre, ami a kereskedelmi forgalom visszaesését vonta maga után. Bizonyos iparágak nehézségeit ugyancsak a pánik rovására írják, ho-

lott itt már a krisist beállta előtt is észlelhetőek voltak a komplikációk, amelyeket főleg a megfelelő védvámok hiánya idézte elő. A fiatal zsidó ipar elé védőfalat kell állítani az európai és japán áruk dömpingjével szemben és ennek semmi köze nincs az utóbbi hetek eseményeihez. Az ipar általában nem érezte meg a pánikot. Legfőképpen az építéssel kapcsolatos kisebb vállalkozások.

Meghajlott a fejlődés görbéje

Tényleges krisistől egyelőre nem lehet beszélni Palesztinában. Bizonyos idegesség következett be, amely a gazdasági folyamatot meglassította és egyes helyeken leállította a kerekét. Ez az idegesség meghajlította a gazdasági fejlődés görbéjét. Az utóbbi évek prosperitási éven felé törő vonala a nyár folyamán kissé meghajlott és az utolsó két hónapban lefelé hatódni kezdett. Ezt az elhajlást azonban azonnal ki lehet egyenesíteni, mielőtt áthidalnák a most az országban nehezebbé váló válságot. Ez pedig ma nemcsak lehetségesnek, de valószínűnek is látszik.

A gazdaság alapvonalaiban ugyanis, amelyek az utóbbi években a prosperitást előidézték, változatlanul fennállnak. Most is, akárcsak a pánik előtt, erős bevándorlás ösztönli az országra és még erősebb bevándorlási vágy a galut-országok felől. Változatlanul tart a tőke beömlése, amely ma egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik és tartózkodik, de abban a pillanatban, mielőtt szabadabb lesz a levegő, ismét bekerül bruházások formájában az ország gazdasági vérkeringésébe. Az ország gazdasági alapja sokkal szélesebb, mint volt azelőtt. A zsidó gazdaság szorosban együttműködik az angol tőkével. Ennek fontossága éppen az utóbbi hetekben mutatkozott meg, midőn a Barclays Bank tétovázás nélkül sietett a zsidó gazdaság segítségére.

A túlzott hitelgazdálkodás miatt

A pánik felfedte a zsidó gazdaságnak egy gyenge pontját, amely beavatott előtt nem volt ismeretlen, de amellyel nem foglalkoztak a kellő alapossággal. A túlzott mértékű hitelről van szó. Turisták és újonnan bevándoroltak előtt főként mosollyal hivatkoztak a Palesztinában adva levő nagy lehetőségekre: házakat építenek, kolóniákat, vállalkozásokat létesítenek kis kezdő tőkével, de abban a tudatban, hogy „majd csak menni fog a dolog“. Váltak, kis összegű szűkös, általános használatban vannak, munkásokat fizetnek velük, bevásárlásokat eszközölnek, megrendeléseket tesznek és forgalmi tőke gyanánt használják fel. Miután hosszulejárati hitelekhez nehéz hozzájutni, messzebbmenő beruházásoknál is rá voltak utalva emberek rövidlejárati hitelek igénybevételére. A gazdasági vérkeringés rá volt szorítva a zavarosan leszámításra, ha nem akarták azt, hogy fenakadás következzen be. Nem férhet kétség ahhoz, hogy a váltógazdálkodás túlságosan nagy méreteket öltött az országban és kisbankok különösképpen messzementek el ezen a téren. A legutóbbi két hét zavarai főleg váltózárok. A hitelmegszorítás vilámszerű gyorsasággal megfosztott üzemeiket, vállalkozásokat és üzleteket is a normális munkalehetőségől. Midőn a jeruzsálemi Barclays Bank igazgatója kiskereskedők és iparosoknak egy küldöttsége előtt kijelentette, hogy hajlandó továbbra is olyan hitelek folyósítani, amintők azelőtt kisebb bankok adtak, de megfelelő fedezet mellett — kijelentette a küldöttség, hogy ezt a fedezetet nem igen tudják nyújtani, miután kisvállalkozásokról van szó, amelyek nem vezetnek könyveket és nem tudják felmutatni a szükséges aktákat.

Az is mondható tehát, hogy a hitelmegszorítás egészséges visszahívással lesz a gazdaságra, amely az utóbbi időben túlságosan felfúvódott. Kétségtelen viszont, hogy ez a gyó-

A könyvpiac szenzációja:

Papini: DANTE

Papini grandiózus Dante-regénye örök értéke marad a világirodalomnak. Nagy alak, luxuskiallítás, diszvázsónkötés. 178 lej LEPAENÁL, Cluj. Vidékre azonnal szállítjuk utánvétellel. Kérje a könyvüdvonságok ingyenes jegyzékét Lepagétól.

gyulás fájdalmas műveletekkel jár, amely egzisztenciákat tesz kockára és a most uralkodó idegesség mellé egy indokolatlan hitelkérés megtagadása is újabb aggodalmakat idézhet elő. Az utóbbi két hét nehézségei kitűnőtték az illetékes körök szemét a túlzott hitelgazdálkodásról és a szükséges volna, hogy ezen a téren felvilágosító és irányultató beavatkozás történjen.

Kint a stagnálásból

A második sürgős feladat az: élbe vágni annak, hogy tényleges munkanélküliség következzen be. Ami az utóbbi hetekben történt, távolról sem jövethetetlen valami. A bizalom visszaérése rövid idő alatt oda fog hatni, hogy az átmeneti stagnálásból lendület és a munkanélküliségből munkahány legyen. Mindenesetre azokat, akik ma munka nélkül állnak, sürgősen foglalkoztatni kell, hogy a fogyasztás a forgalom növéje ne csökkenjen. Egy ilyen profilaktikus politika lehetőségai adva vannak. Tel-Aviv város vezetősége nagy közmunkálatokat tervez, amelyek csak siettetni kell ahhoz, hogy mindenki elfoglaltsághoz jusson, aki munkát kér. A kormány közmunkálati ugyancsak széleskörű rezervoár képeznek és a költségvetési felesleg milliárdjai bőséges fedezetet nyújtanak ezekre a közmunkákra. Ha ma csekély is a munkanélküliek száma, mégsem lehet figyelmen kívül hagyni ezek egyéni helyzetét s ha legnagyobb részüknek van is megtakarított pénze, mégsem várhat egy elrelátó politika arra, amíg ezek felélik tartalékaikat. Új nagy vállalkozások kezdeményezése fel fogja kurbizni a megagazdaságot is és ez feltétlenül a stagnálás áthidalásához vezet. Tel-Aviv városi tanácsa már közölte is, hogy hajlandó siettetni az új városi kölcsön bevezetését munkálatait, de úgy látszik, hogy a bürokratikus gépezet túl lassan dolgozik. Feltétlenül meg kell gyorsítani. Ha azután kiderül, hogy az óvatosság túlzott volt, az ország gazdasága önmagát állítja helyre és közmunkálatokra nem lesz elég munkaerő, úgy a bevándorlás kitöltheti majd az eképpen keletkező hézagokat.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A nők elmondják

A modern színházi irodalomban különleges helyet foglal el az amerikai vígjáték. Józán humort, az európainál egészségesebb életfelfogást képvisel. Ennek a modern amerikai vígjáték irodalomnak egyik kitűnő képviselője Rachel Crothers, akinek legújabb vígjátékát, A nők elmondják címmel az idén mutatta be óriási sikerrel a budapesti Nemzeti Színház is. A vígjáték főszerepeit nálunk Váro Annie, Harmath Jolán, Budházi Magda, Balázs Samu, Nagy István, Lantos Béla alakítják. Rendező: Balázs Samu.

A legújabb Molnár-darabbal bucsuzik a színtársulat

Színházunk együttese jövő szerdán megkezdte turnéját, amelyről december második felében fog csak anyavárosába visszatérni, magával hozva azokat az újdonságokat, amelyeket turnéja alatt tanult be. Bucsuzól még egy kivételes csemegével szolgál az együttes: közvetlenül a vígjáték bemutatása után elsőnek mutatja be Molnár Ferenc legújabb, páratlan sikerű vígjátékát, a Nagy szerelmet. A Nagy szerelmet bemutatójának még külön érdekessége is van, mert Góthné aranyos szerepében, hosszú évek után először lép a közönség elé a magyar színpadok egyik dédelgetett primadonnája, Károlyi Leona. Többi főszerepeket Harmath Jolán, Fényes Alice, Váro Annie, Czoppán Flóri, Balázs Samu, Lantos Béla és Dancsó György alakítják. A Nagy szerelmet péntektől keddig minden este és vasárnap délután hatkor is szerepel a műsorban.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerda 8½: A nők elmondják. (Rendes bérlet 10. sz.)
Csütörtök 8½: A nők elmondják. (Harmad-szor.)
Péntek 8½: Nagy szerelem (Molnár Ferenc legújabb vígjátéka, a budapesti Víg-színház óriási sikerű műsordarabja. Károlyi Leona vendégfelléptével, Harmath Jolán, Fényes Alice, Váro Annie, Czoppán Flóri, Balázs Samu, Lantos Béla a főszerepekben. Premierbérlet 11. sz.)
Szombat 8½: Nagy szerelem. (Másodszor. Rendes bérlet 11. sz.)
Vasárnap d. u. 6: Nagy szerelem (Harmad-szor.)
Hétfő este 3: Nagy szerelem. (Negyedszor.)
Hétfő 8½: Nagy szerelem. (Ötödször.)
Kedd 8½: Nagy szerelem. (Hatodszor, a péntek együttes bucsuja, turnéja előtt.)

ROMAN OPERA MŰSORA

Szerdán, november 6-án: A végzet hatalma. Pénteken, november 8-án: Tosca (Adrian Cirtiu tenoristával.)
Szombaton, november 9-én: (Iskolai matiné.) A végzet hatalma.
Vasárnap, november 10-én (este): Aida (Dimu Bădescu tenoristával.)
Hétfőn, november 11-én: Rigolotto. (Adrian Cirtiu tenoristával.)

A ROYAL MAGYAR MŰSORA:

Ma szerdán a legjobb film! A legnagyobb siker! Kizárólagos joggal: Kis mama (Kleine Mutti). Fősz.: Gáál Franci, Veres Ernő, Huszár Pufi és Pest Kezence, a kis Baby Bandi. Jegyelővétel után 3-tól a mozgó kasszájánál. Szombaton 3-tól a mozgó kasszájánál. Szabadjegy érvénytelen. A filme monopójoga a Filmcentrál cégé.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két rendkívüli film egyszerre: I. Egy borzas mas éj. Gerda Maurus, Adalbert W. Schottow. II. Szicíliai szerelem. Claire Fuchs, Maria Vetse. Helyárak: 9 és 13 lej. Eladások kezdete: 3, 6 és 9 órakor.

APRÓ TUDTATÁSOK

Egyszeri közlésnél egy szöveg 2 lej, vastagsággal betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetéseket előre fizetendő. Jellegzetes levelet csak úgy továbbítunk, ha portójele mellett van.

Házasságokat biztos eredménnyel közelebbít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA“ iroda. Cluj, Regele Ferdinand utca.

Vidéki városokban levő sadchenek adják címükre „magas díjazás“ jellegre a kiadást.

Számoljon a helyzettel, vásároljon és használjon ruhákat, férfi és női téliakabátokat, remek kézimunkákat. Comisium la Credit Piata Unirii 18, kapu alatt. Legmagasabb árban megvesz bármint.

Hölgyek figyelmébe. Külföldi utamról visszatérve, a modern kézimunka legújabb stílusait és mintáit igen nagy választékban kaphatják. Fisch Böske kézimunkaszalonja, Cluj, Str. Baritiu No. 16.

100.000 lej készpénzzel rendelkező autóról könyvelő állást vagy más szerény elhelyezkedést keres, vidéken is. Megkeresésére „Biztos“ jellegre a kiadóba kérek, ahol memet is közlik.

Szerény igényű izr. románul tudó nevelőnőt keresek tanyára két másod elemistára lány mellé. Hönig Sándor Valea lui Mădărad. Cluj.

Keresek megvételre jöminőségű evőeszközöket vagy ezüstöt, vagy ezüstözött alpakát. Öv. Cluj, Str. Săguna 16.

Ha gyermeket mellé nevelő kell, korlátolt kereset, vizsgára akarja előkészíteni. Ha ön meg akar tanulni jól németül, franciául, románul, héberül, angolul, olaszul. Ha gyermekét be akarja vezetni a tudományokba; Ha üzembébe kisegítő munkára erő kell, levelező, könyvelő, vagy jelentős anyagi irányú igényt az Erdélyi Zsidó Segélyező Titkárságánál (Str. Filipescu: 6, telefon 7-75), ehonnan jól ismert, felvilágosítható zsidó egyetemi halgatókat kaphatnak önnek.

HIREK

Barna tükör

A birodalmi vasúttársaság üzemi mérlege az 1935. év első kilenc hónapjára 117 millió márkával hiánnyal zárult. A bevételek ugyan valamivel növekedtek az előző esztendőhöz képest, de a különböző „rendkívüli” kiadások emelkedése elnyelte és erősen túl is haladta a bevételeket.

Az élelmiszerhiány már állandósult a Harmadik Birodalomban. Hiány van vajban, zsirban, husban. Sorba kell állni citromért, hagymáért és sokszor krumpliért is. Az árak folyton emelkednek. Egyes hírek szerint az állami nyomdák már készítenek az élelmiszerjegyeket, de egyelőre nem akarják megriasztani vele a közvéleményt. Gyapjú, pamut, réz és gumi helyett különféle pótlanyagokat igyekeznek alkalmazni több kevesebb sikerrel. A hatóságok felhívják a közönséget, hogy őrizzék meg a nyugalmát.

A náci korszakban eddig 4600 különböző német újság, hetilap, folyóirat szűnt meg. 1933 márciusában 11.300 rendszeresen megjelenő sajtótermék volt forgalomban, a legújabb sajtóévkönyv azonban már csak 8700-ról számol be. Közben viszont több mint 2000 új horogkeresztűs lap keletkezett. A postán szállított példányszámok mennyisége több mint 20 százalékkal apadt.

Ebben az évben 2,5 millió mázsa különböző gyümölcsöt és lekvárt készülnék forgalomba hozni. Tavaly csak 700 ezer mázsa lekvár fogyott az élelmiszerkereskedelemben. Ez a nagy lekvárinfláció pontosan megfelel a vajhiánynak. Még a Frankfurter Zeitung is megemlíti, hogy ezt a kézenfekvő gazdasági tény.

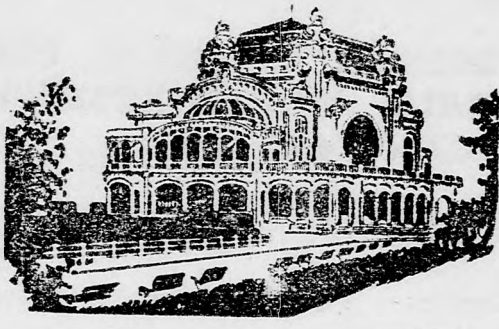
A münsteri városi színház most mutatja be Alexander Paul örökléstani drámáját „A két vő” címen. A színmű a bíraltok szerint „gyakorlati és szemléltető módon bizonyítja a nemzeti szocialista fajelmélet helyességét, legfőképpen pedig a zsidó törvényeknek és a terméketlenítést elrendelő törvényeknek a fontosságát”.

Ismét zuhan a különböző márkafajták külföldi értékelése. Az ugynevezett szabadmárka még október első felében csak 30 százalékkal ért kevesebbet az eredeti értékénél, most azonban már 40 százalékos az értékvesztése. Félhivatalos helyről újabb tilos márkakivitelről és márkacsempészésről beszélnek. Másfelől azonban mindenesetre nagy hatással volt a márkárfolyamára a német kormány valutaforogalmat megszorító újabb rendelete. A zárolt márkáértékesítése már 30 százalékos, a kívándorló márkáé 72 százalékos, az ugynevezett regiszter márká is értékének 49 százalékát veszítette el.

A lengyel keresztény demokraták napilapja, a „Polonia” a német terméketlenítő törvény alkalmazásáról számol be. Többek között a következőket írja: „A terméketlenítést elrendelő törvény a német hatóságok számára újabb veszedelmet, hatalmaskodási eszközt jelent. Egy munkanélküli lengyel munkást például a felsőszilváziai betegsegélyző orvosa „szellemi felülvizsgálatra” utasított, amikor az a gyermeke számára tejjegyet kért. A vizsgálat során kikérdezték a világ államainak fővárosairól és a híresebb fürdőhelyekről. Mint hogy a kérdésekre nem tudott mindenhol kielégítő választ adni, „gyengeelméjűnek” nyilvánították és megindították ellene a terméketlenítési eljárást. Más munkanélkülieket, akik segélyért jelentkeztek, az orvosok a következő kérdésekkel zaklaták: Mikor született Napoleon? Vannak-e emberek a Marsban? Milyen szerepet játszott a Mars a népek jövőjében? Ha a meglepített munkanélküli a váratlan kérdésekre nem tudott rendesen válaszolni, beosztották a gyengeelméjűek csoportjába.”

Orvosi hír. Dr Goldglanz fül-, orr-égésgyógyász szabadságáról hazatért és rendelését ismét megkezdte. Rendel délelőtt 10-12. délután 3-5. Cluj, Piața Unirii 29.

Az árak bevásárlása BÉCSBEN,

az elvámolás ellenőrzése Constantzában,

információk a LONDONI árakról,

egy adós végrehajtása BRASSÓBAN

SOCIETATEA ANONIMĂ

ROMĂNĂ DE TELEFOANE

A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület f. hó 7-én, csütörtökön este pontosan 9 órakor tartja 82-ik rendes tudományos (évmegnyitó) szakkülését, melynek programja a következő: Dr Goldberger Ede: Elnöki megnyitó. Dr Grünwald Ernő: Rika gyermekkori csontmegbetegedések. (Betegbemutással). Dr Leiner Fülöp: Néhány szó a csecsemő és gyermekkorban előforduló hevenyítukaemiákról, egy gyógyulóban levő eset bemutatása kapcsán. Dr Eliás Erzsébet: Prof. Lydia Rabinovitsch-Kempner élete és munkássága. Demonstrációk a bakterológia köréből.

Az Országos Zsidó Párt Cluji Igozatának

Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában november 6-án, szerdán délelőtt 1/2-1-1/2 óra között dr Fischer Árpád tart inspekción.

Hatalmas arányú robbanás volt egy wienerneustadti municiógyárban. Bécsből jelentik: Wiener-Neustadt mellett a blumenauai municiógyárban hatalmas arányú robbanás a gyár egyik új épületét romokká döntötte. Több más épület is megrongálódott. A kár 300 ezer silling. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

Kínában kivonták a forgalomból az ezüstpénzt. Londomból jelentik: Kínában a kormány rendeletet adott ki, amellyel azonnali hatállyal kivonta a forgalomból az ezüstpénzt. A sanghai angol diplomáciai képviselőt utasította a Kínában élő vagy átutazóban levő angol alattvalókat a rendelet betartására, mivel a büntető szankciók kellemei helyetbe sodorják a reedet ellen vétőket. Minimális bűntetés első esetben 3 napi szabadságvesztés és 50 font pénzbüntetés.

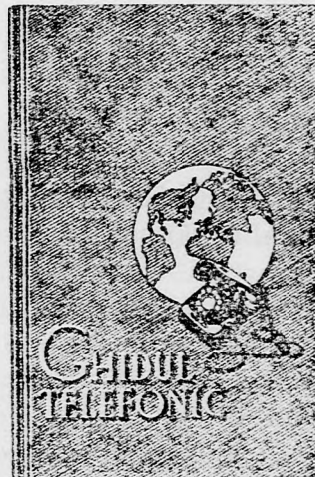
MINDEZ EGYETLEN DÉLUTÁN ALATT SZEMÉLYESEN

Igen!

A TELEFON RÉVÉN!

Adja meg a kívánt számot és néhány perc múlva hangja megbízhatóan és érhetően hegyeken, völgyeken, ország-halárokon túl lesz és Ön adhat, vagy megváltoztathat utasításokat, ha erre szükség van. Gondoljon arra, hogy egy telefonbeszélgetés éppen úgy hat, mint egy személyes látogatás. Használja a telefont és meg fogja látni, milyen üdülést vesz az Ön egész tevékenységé!

EBBEN A KÖNYVBEN megtalál minden felvilágosítást interurbán beszélgetésekről, diákról, különböző berendezésekről. Kérésére, amelyhez mellékelje címét, a S. A. R. de Telefoane, Bucuresti Calea Victoriei 37, INGYEN küld egy példányt.

— Evadnyítás a cluji jesiván. A cluji „Chaszam Szófer” jesiva harmadik szemészterét vasárnap nyitották meg. A megnyitás egyszerű ünnepe a Sasz-chevra templomban folyt le. A megnyitón az ortodox hitközség és a vallásos intézményeken kívül az országos ortodox központi iroda is képviseltette magát. Glasner Akiba főrabbi, a jesiva rektora, másfélórás beszédben ismertette a konzervatív szellemű iroda is képviseltette magát. Glasner Akiba főrabbi, a jesiva rektora, másfélórás beszédben ismertette a konzervatív szellemű iroda is képviseltette magát. Glasner Akiba főrabbi, a jesiva rektora, másfélórás beszédben ismertette a konzervatív szellemű iroda is képviseltette magát. Glasner Akiba főrabbi, a jesiva rektora, másfélórás beszédben ismertette a konzervatív szellemű iroda is képviseltette magát.

— Eljegyzés. Jeremiás Szerenkét Halméből eljegyezte Dávidovits Aladár Tesnád. (Minden külön értesít és helyett.)

A zsidó szülőkhez! Az Erdélyi Zsidó Diáksegélyző ezal a kéréssel fordul a zsidó szülőkhez, hogy gyermekeik oktatására, vizsgákra vagy iskolai tanulmányokra való előkészítésre vonatkozó igényeiket jelentsék be az E.Zs. D. irodájában (S.r. Filipescu 6, telefon 7-75). A cluji egyetemen számos kiváló zsidó diák tanul, akik súlyos nehézségekkel küzdve, mindennapi életük gondjai közepette végzik tanulmányaikat s akik részére komoly segítséget jelenlenc, ha mindazok, akik nyelveket akarnak tanulni, akiknek korrepetitorra van szükségük, óráknyelvet, levelezőt alkalmazhatnak a Diáksegélyzőn keresztül ezeket foglalkoztatják. Minden zsidó szülő gyermekének tesz szolgálatot, ha annak oktatására egy a Diáksegélyző elnöksége által ajánlott, tehát feltétlenül megbízható zsidó diákok alkalmaz s egyben egy nemes zsidó ügyet is elősegít.

— Eljegyzés. Berger Abraham, a halmei B. H. Hamizrachi megalakítója és volt titkára eljegyezte Schönfeld Rezsike urleányt Balizról.

— A „Marpe Lönefes” első teadélutánja. A cluji szegénysorsu betegeket ellátó egyesület, a „Marpe Lönefes” vasárnap tartotta első teadélutánját ebben a szezonban. A kitünően sikerült teadélután vendéglátó hölgyei dr Rosenfeld Salamonné elnöknő és Grün Sándorné urnők voltak.

— Erős, vérbő, kővér emberek iganak naponként, reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitünően szabályozza a vérkeringést. Az orvosok ajánlják.

— Milyen legyen a jó hajápolószert? A jó hajápolószert tartalmaznia kell mindazon tápanyagokat, amelyek a fejbőr erősítésére és a hajszál növekedésének és megmaradásának biztosítására nélkülözhetetlen. Ha ez a szer a fejbőr pórusaiba beszivárog, onnan az érhálózatba kerül, a vérkeringés folytán tovább jut és ezáltal a fejbőrnek biológiai fejlődésképpességét fokozza. A fejbőr egészségétől függ a haj növeése. Ezeknek a követelményeknek felel meg a Tarpan hajsepp, modern hajápolószert. Megszünteti a fejbőr korpásodását, megóv a hajhullástól. Hölgyeknél nem rontja a tartós hullámot. A Tarpan hajsepp nem hajviz. Két hónapra elegendő Tarpan hajsepp ára 105 lej. Minden szaküzletben kapható.

— Házasság. Sylvia Julian és Hátszegi-Zuckermandel Ernő Bucurestiben házasságot kötöttek.

— A Chaszam Szófer jesiva kuratóriuma egy adminisztrátor-titkári állásra pályázatot hirdet. Pályázatok román, héber, német nyelven e hó 10-ig „Jesivath Chaszam Szófer” Str. Măloasa 5a benyújtandók. Fizetés meggyezés szerint. Vezetőség.

Hevesi Piroska — a külföldön is egyaránt elismert kitünő zongoraművész — ezidő egyetlen hangversenyét november 6-án, ma este 1/9 órakor a katolikus gimnázium dísztermében tartja meg nagyszabású programmal, melyen a régi klasszikusoktól — Beethoven legmonumentálisabb 111 ópusa szonátáig — Ravel, Prokofjev, Liszt legzselőbb műveit hallhatjuk. Jegyek: Lepage, Király, Ellenzéknél kaphatók.

UJ KELET Legújabb hírek

Makallet körülzárták az olaszok

Makalle kapujáig jutott el az olasz offenzíva. Az abesszin csapatok ellentámadásba mennek át az eritreai határvidéken. Ras Sejum csapatai védeni készülnek Makallet. Gorahaj még az abesszinek kezén van

Tegnap már nem ettek húst Olaszországban

Róma, november 5. Az abessziniai front-ról Rómába befutott újabb jelentések arról számolnak be, hogy hétfőn este 48 óras pihenőt rendeltek el az előrenyomuló olasz csapatok számára. Az olaszok szerint a pihenő elrendelésére azért volt szükség, hogy egész az első vonalakig biztosítsák a csapatok élelmiszert és hadianyaggal való ellátását. Azt hiszik, hogy az előnyomulás folytatása esetén, ami egyidejűleg fog megtörténni kelet, észak és dél felől, Makallet két napnál hamarabb elérjük az

olasz csapatok, ha menetelésüket nem nehezítik meg az esőzések, illetve a Makalle környékén bekövetkezett áradások.

Asmarai jelentés szerint az északi fronton száz kilométer szélességben megindult offenzíva egész Makalle város kapujáig jutott el. A Reuter távirati iroda közlése szerint az olaszok már teljesen körülzárták tartják Makallet. Különösen a benszü-lött-hadtest tett óriási menetteljesítményt az utolsó 24 órában.

jával szembeni követeléseket s további egy hadosztályt elvonnak a libia—egyiptomi határról s akkor körülbelül a hét végén Anglia is visszavon néhány hadihajót a Földközi tengerről. A Daily Telegraph szerint ezek az intézkedések különbözők állanak.

Anglia a népszövetségi reformért

Genfi jelentés szerint a szankciós bizottság gazdasági albizottsága tegnap ülést tartott, amelyen Kanada azon javaslatát vitatták meg, mely szerint fel kellene venni az Olaszországtól elvonandó áruk jegyzékébe a petróleum-termékeket, a vasat és az acélt is. Ugy hírlik, hogy az albizottság magáévá tenné a javaslatot, ha a Népszövetségben kívül álló államoktól megnyugtató válaszokat kapnának. Később külön szakértő bizottság ült össze és számításokat végzett a kanadai javaslat várható kihatásai kérdésében.

Genfben valószínűnek tartják, hogy a vas, acél, és szén csak akkor fognak tilalmi listára kerülni Olaszországgal szemben, ha a népszövetségi kereteken kívül álló államoktól Genf kedvező válaszokat kap.

Francia gazdasági körökben aggodalommal várják a szankciók kihatásait. Attól kell tartani, hogy az egész francia kiviteli kereskedelmet súlyos megrázkódtatás fogja érni.

London, november 5. A Daily Herald a cáfolatok ellenére is azt állítja, hogy az angol kormány diplomáciai tárgyalásokat folytat a népszövetségi reform érdekében. Francia diplomáciai körökből származó értesülések szerint a kisanant nem helyeselné a népszövetségi alapokmány felülvizsgálására irányuló megoldási tervet.

Genfben úgy hírlik, hogy közelebről új kísérletek fognak történni abban az irányban, hogy felélesszék a négyhatalmi egyezményt.

London, november 5. A Reuter távirati iroda jelentése szerint ma az angol fővárosba olasz tengerészeti megbízottak érkeztek, miután a francia tengerészeti delegáció eltávozott. Az olasz tengerészeti szakértők a decemberi előkészítő flottakonferencia programján szereplő kérdések megvitatására érkeztek Londonba.

Egyidejű római jelentés szerint Nápolyból egy szállítóhajón száz repülőgépet indítottak utba Keletafrikába.

Churchil a revízió ellen

Londoni jelentés szerint Winston Churchill tegnap este nagyszabású beszédet mondott az angol fővárosban, amelynek során kijelentette, hogy meggyőződése szerint a versaillesi szerződésben a nemzetek önmegvédelmi joga alapján kijelölt határok módosítása háború nélkül elképzelhetetlen és így minden revizionista törekvés csak a háború szellemét idézi fel.

Az olaszok elfoglalták Hausient Róma, november 5. (Rador.) Ma újabb közleményt adtak ki a hadműveletekről. Az olasz csapatok előnyomulása november 3-án hajnalban vette kezdetét és november 4-én egész nap folyt az egész fronton. Az I. hadtest Maiuecből elindulva tegnap elérte Ainit, elfoglalva Adi-Baghi falut.

A benszü-lött hadosztály két oszlopban fejlődve fel elfoglalta Hausient és a jobbszárny elérte Afcurrot. Ezalatt a Danakliai mezőről elindult hadoszlop a Dagub-folyó medrében hatolva előre elfoglalta Agame keleti lejtőit. A csapatok rendkívül gyors menetben haladtak és jelentékeny abesszin harcos csapatok vonul-

tak vissza előlük. Az olasz katonákat a benszü-lött lakosság mindenütt szimpátiával fogadta, amely kitiltta az olasz zászlót. A repülők az Acinghi-tó irányában végeztek felderítő szolgálatot, délre a Takazza folyótól. A szomáliai fronton az olasz hadoszlopok folytatják akciójukat Ogaden szektorban.

A Havas jelentése szerint a tigreai fronton elrendelték a csapatok megállítását, hogy az utjavítási és élelmezési szolgálatot elősegítsék.

Az olasz repülők megsemmisítették egy abesszin karavánt

Róma, november 5. (Rador.) A Popolo d'Italia jelenti Dzsibutiból, hogy az olasz repülők megsemmisítették egy hatalmas karavánt, amely muniót és benzint szállított Angol-Szomáliából Harrar felé. Az olasz gépek által ledobott bombák megölték 500 abesszin katonát. Ez komolyan veszélyeztetni Nasibu rasz ellenállását és hír szerint az olasz aviatikának a déli fronton elért első nagyobb sikere arra késztetné az abesszinek, hogy felad-

ják a Harrar-Dzsidsziga vonalat, amely igen sebezhetővé vált.

A Popolo di Roma című lap levelezőjének értesítése szerint Nasibu herceg érdeklődött a direaduai francia konzulnál, letelepedhet-e csapataival a város mellett. A konzul válaszában kifejtette, hogy ne tervezzen ilyesmit, mert Direadua, amely az Addis-Abeba—Dzsibuti vonalon fekszik nemzetközi centrumnak tekintik.

A részletes jelentés szerint az igen jól felszerelt, teherautókból és tevékből álló karavánt váratlanul támadták meg a repülők, mielőtt átlépte Angol-Szomália határát. Rendkívüli gyorsasággal dobták le bombáikat a gépek, előbb az autókra, majd a tevékre. Azután igen alacsonyán repülve halálos gépfegyver-tűzet adtak le a karavánt kísérő katonákra, mielőtt azok fegyverüket használhatták volna. Végül több hidat is elpusztítottak a karavánok által követett utvonalon, hogy újabb szállítmány célhozérését megnehezítsék.

Dollfuss gyilkosa a Negus mellett

Bécs, november 5. (Rador.) Addis Abebából jelentik, hogy a négus — hír szerint — rendőrségének újjászervezésével Rudolf Brunner, Ausztriából kiutasított német kapitányt bízták meg, akinek része volt Dollfuss meggyilkolásában. A Telegraf című lap szerint Brunner 100 gépfegyvert szállított a négusnak.

Párizs, november 5. (Rador.) Az Agence Economique et Financière jelenti Rómából, hogy Mussolini tegnap újabb megbeszélést tartott Sir Eric Drummond angol nagykövettel. Valószínűnek látszik, hogy a megbeszélés tárgyát az képezte, hogyan lehetne gyakorlati módon enyhíteni a Földközi tengeren Anglia és Olaszország viszonyán.

A nap megállapítja, hogy Sir Samuel Hoare és Aloisi báró genfi értekezésének az az eredménye volt, hogy meggyőzte egy londoni, mint római kormányokat, a felől, hogy a jövőbeni tárgyalások első célja kell legyen egy olasz-angol meggyőzés létrehozása. Csak ezután kerülhet sor magán az olasz-abesszin ellentétek megvitatására.

Asmara, november 5. Az a hír terjedt el, hogy az aussai szultán hűséget akar fogadni az olaszok iránt és 20 ezer katonájával át akar pártolni az olasz hadsereghez.

Addis-Abeba, november 5. (Rador.) Havas-ügynökség táviratozza: Rendkívül fontos csapatmozdulatok történnék jelentős abesszin részről Odagen vidékén. Muniós szállítmányok indultak Dzsidsziga felől dél felé. Abesszin franktírók behatoltak Dolótól északkeletre az olasz vonalakba és felakarták göngyölni az olasz balszárnyát Ogaden irányában.

Asmarai jelentések megerősítik, hogy az abesszinek most akarják megállítani az olaszok előnyomulását. Valószínű, hogy az olaszok balszárnya Aulanál megáll, 20 kilométernyire északkeletre Makalletől s Adigrat-Dessie vonalon. Itt várja be Dankaliából érkező erősítéseket és azután folytatja útját Makalle felé. Esőzések akadályozzák az olaszok előnyomulását.

Róma, november 5. Olaszországban az elsősorban zárva voltak az összes művelődési szék. Ezentúl hetenként egy napon zárva maradnak és a hotelek és vendéglők csak egyféle húsétel fognak kiszolgálni. A Duce felhívást intézett az orvosokhoz, hássnak közé a családoknál, hogy tartsák be a fogyasztás tekintetében előírt rendelkezéseket, másrészt bojkottálni fogják azon lamokból behozott gyógyszereket, amelyek a szankciókat Olaszország ellen életbe léptetik. A gyógyszereszek szindikátusa a rendelkezéseket tett ebben az értelemben Olaszország 1934-ben 66 millió líra értékű gyógyszert importált.

Michel Bélyeg katalógus

Európa Lei 171.— Weit Lei 252.— LEPA-nál, Cluj. Posta utánvéttel. — Kérjen albumjegyzéket a 25% redukált árképpel. Lepage, Cluj.

CENZURAT

Az abesszinek ellentámadásra készülnek az eritreai határvidéken

A Stefani ügynökség értesülései szerint a Makalle felé haladó olasz akcióval egyidejűleg az abesszin csapatok ellentámadásba mennek át az eritreai határvidéken, abban bizva, hogy az olasz hadvezetőség az összes erőket a főfrontra vetette. A párizsi lapokhoz érkezett jelentések szerint

az abesszinek az északi fronton rövid harcok után teroszerűen kitértek a terepet az olaszok előtt.

Ezzel szemben Addis-Abebából érkezett jelentések arról számolnak be, hogy Ras Sejum csapatai védeni készülnek Makallet és a Tana tó körzetében is elvonják csapataikat, amelyeket Sejum herceg segítségére küldenek a Makalletől délre eső új állásokba.

A Völkischer Beobachter levelezője szerint Menelik hívei pressziót gyakorolnak a négusra, hogy Makalletől délre ütközzön meg az olaszokkal és támadja meg azok előrenyomuló hadoszlopait. A négus állítól, bár nincs meggyőződve a harcok szükségességéről, engedett követelésüknek. Menelik hívei szerint a további passzív magatartás nem fér össze az ország becsületével.

Gorahaj még tartják az abesszinek

Harrarból Addis-Abebába érkezett jelentések szerint a tegnapi római jelentésekkel ellentétben — melyek Gorahaj elfoglalásáról számoltak be — Gorahaj még birtokukban tartják az abesszinek, annak ellenére, hogy az olaszok 25 repülőgépe néhány ezer bombát dobott le Gorahajra. Abessziniai hivatalos jelentés szerint

a bombázásnak harminc asszony és tizenöt gyermek esett áldozatul.

Más híradás szerint az olaszok Masalo felé tartanak anélkül, hogy ellenállásba ütköznének.

Az olaszok újabb behódolásokat jelentenek

Az összes olasz haditudósítók arról számolnak be, hogy mind nagyobb tömegekben hódolnak be az abesszinek az olasz csapatoknak. Több katonai vezető ellenszögült a négus utasításainak és saját fejük szerint vezetik csapatukat. A mozgalm vezetője állítól Dagsa gondari rasz, akihez Godyam tartományban Immiru Ras is csatlakozott. Immiru állítól, hogy be akar hódolni a csapatoknak, legalább is ilyen értelemben tárgyalások folynak. Godyam tartomány behódolása utat nyitna az olaszoknak dél felé. Asmarai jelentés szerint az olasz repülők, akik Makalle fölött haladtak el, fehér zászlóval integető benszü-lött csoportokat pillantottak meg. Ugy lát-

Taxa plátó No. 10. T. Havon évre 6. földre: félévre: KELE dóság Cikkei rás n. Más para Az mág Az tálai uralm Lehe diktat hajlan tán ny Az ták, e sok ne petró Az szen progr elejét Az diktar parian A p az eg ma m kai nyitja sitása a pet még Es mokrá kizárd ják, intézk Az kánus leneg Ezz Res szonig mit. Sem legötök Nek nak é Ö r progr hatni progr szolgá Az egyik az eu tatott Ez külső nem felett az al hozta A t turájá lthat mint Me vagy annak esnie. Vag Roc az os S a ismer